

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 5P/71/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3815220107
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Klaudia Šišková
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2016:3815220107.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudkyňou JUDr. Klaudiou Šiškovou vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: J. H. X., nar. XX.X.XXXX, zastúpený Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny, Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Prievidzi ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: matka O. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. T. X, a otec T. W., nar. XX.X.XXXX, bytom L. XXX, zastúpený JUDr. Stanislavou Čagalovou, advokátkou v Prievidzi, Bojnická cesta 5, 7, o zmenu výchovného prostredia, takto

rozhodol:

Súd návrh **z a m i e t a**.

Súd **u r č u j e** nad výchovou malol. J. H. X., nar. XX.X.XXXX, **d o h ľ a d**.

o d ô v o d n e n i e :

Otec malol. dieťaťa sa podaným návrhom domáhal zverenia malol. J. H. do svojej osobnej starostlivosti a určenia vyživovacej povinnosti matke vo výške 30% zo sumy životného minima mesačne, počnúc právoplatnosťou rozhodnutia súdu. Návrh zdôvodnil tým, že malol. J. H. bol rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 6C/181/2014-29 zverený do osobnej starostlivosti matky. On žije opäť s matkou dieťaťa v spoločnej domácnosti od 16.10.2015, pričom matka dieťaťa bola v decembri 2015 hospitalizovaná v NsP Bojnice na psychiatrickom oddelení. Uviedol, že matka dieťaťa je v sledovaní psychiatra, užíva lieky a napriek tomu, že žijú v spoločnej domácnosti, má obavu, že vzhľadom na jej psychické problémy by mohla dieťa vziať z domácnosti. Matka sa C. J. H., príp. aj o staršieho syna J. W., ktorý bol zverený do jeho osobnej starostlivosti, stará v rámci svojich možností a schopností. So starostlivosťou o deti im pomáhajú jeho rodičia.

Na pojednávaní otec dieťaťa dodal, že matka dieťaťa sa opakovane predávkovala liekmi, bola viackrát hospitalizovaná v NsP Bojnice, po dobu asi 3 týždňov bola aj vo Veľkom Záluží. Po ukončení poslednej hospitalizácie odišla ku svojej matke do Banskej Bystrice. Uviedol, že matka dieťaťa potrebuje byť stále pod dozorom, potrebuje kontrolu nad starostlivosťou o dieťa, pretože túto nezvláda. On pracuje na turnusy, zväčša chodí na 10 - 11 dní a potom je 3 - 4 dni doma. Žije v rodinnom dome s rodičmi a synom J., na poschodí má vytvorený 3-izbový byt.

Matka dieťaťa s návrhom otca nesúhlasila. Potvrdila, že sa viackrát predávkovala liekmi, zväčša to súviselo s tým, že s otcom dieťaťa mali hádky. O malol. J. však nechce prísť, ťažko znáša to, že prišla o syna J.. Obe deti ľúbi rovnako. V súčasnosti je v starostlivosti psychiatricky T. Š. v Banskej Bystrici, jej stav je v súčasnosti stabilizovaný. Lieky užíva pravidelne, dávkuje jej ich jej mama, ktorá dohliada aj na jej starostlivosť o dieťa. Uviedla, že s dieťaťom býva u svojej matky, dieťa tu má vytvorené vhodné podmienky. V čase jej hospitalizácie sa o maloletého starali rodičia zo strany otca dieťaťa, aj jej veľmi pomáhali, za čo im je vďačná. So svojou matkou má dobrý vzťah. Matka uviedla, že so starostlivosťou o dieťa nemá problém, všetko okolo neho zabezpečuje ona okrem toho, že varí jej matka. Od doby, čo

býva u mamy, sa nevyskytli situácie, že by sa necítila dobre. V súčasnosti je na materskej dovolenke, poberá rodičovský príspevok a prídavok na dieťa.

Kolízny opatrovník uviedol, že v konaní nebolo preukázané, že matka zanedbáva starostlivosť o dieťa, i keď je zrejmé, že potrebuje dozor nad touto starostlivosťou. Pre prípad, že by súd dieťa ponechal v starostlivosti matky, navrhol, aby nad výchovou maloletého bol nariadený dohľad.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, svedkov Y. W. a T. X., oboznámením obsahu rodného listu malol. dieťaťa, správy o šetrení pomerov v rodine malol. dieťaťa, potvrdení o výške príjmu rodičov maloletého, dokladov o majetkových pomeroch rodičov dieťaťa, správy Psychiatrickej nemocnice Veľké Zálužie, oznámenia MUDr. N. Š., lekárskej prepúšťacej správy matky dieťaťa zo 17.12.2015, lekárskej správy MUDr. Ď. zo dňa 2.12.2015, lekárskeho správ o zdravotnom stave matky zo dňa 10.8.2012, 11.5.2013, 18.4.2013, lekárskeho správ o zdravotnom stave malol. J. H., dokladov o výdavkoch otca dieťaťa, ako aj oboznámením obsahu pripojených spisov tunajšieho súdu sp.zn. 6C/181/2014 a 7P/20/2015, ako aj oboznámením obsahu ostatného spisového materiálu a zistil tento skutkový a právny stav:

Maloletý J. H. X. je dieťa narodené z družského spolužitia T. W. a O. X.. Otcovstvo k dieťaťu bolo určené súhlasným vyhlásením rodičov. Rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 30.1.2015 č.k. 6C/181/2014-29 bola schválená rodičovská dohoda, na základe ktorej bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti matky a otec sa zaviazal prispievať na výživu dieťaťa sumou 60,- eur mesačne počnúc 1.9.2014.

V tom čase matka dieťaťa spolu s maloletým žila v Charite v Banskej Bystrici, bola na materskej dovolenke, poberala rodičovský príspevok a PnD v sume celkom 226,- eur mesačne. Z výpovede matky v konaní vyplynulo, že so svojou matkou bola aktuálne pohádaná, starostlivosť o dieťa zabezpečovala sama. Vyživovaciu povinnosť mala ešte k malol. J. W. vo výške 30% zo sumy životného minima na neploleté nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona.

Otec dieťaťa bol v tom čase zamestnaný s príjmom 357,09 eur netto mesačne, splácal úver na zakúpenie a prerábanie rodinného domu, ktorého je spoluvlastníkom v 1/3-ine. Okrem malol. J. H. mal vyživovaciu povinnosť aj k malol. J. W., nar. X.X.XXXX, ktorý mu bol zverený do jeho osobnej starostlivosti rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 19.3.2014 č.k. 8P/39/2013-157.

Z lekárskej správy MUDr. N. Š. v konaní sp.zn. 6C/181/2014 vyplýva, že matka bola pacientkou jej psychiatrickej ambulancie od 24.9.2013 a netrpí takým závažným duševným ochorením, ktoré by ju vylúčilo z možnosti vychovávať svoje dieťa.

Z výpovedí rodičov v konaní bolo zistené, že od 16.10.2015 obnovili spolužitie, matka dieťaťa sa prisťahovala aj s malol. J. H. k otcovi dieťaťa. Počas ich spolužitia dochádzalo medzi nimi k nezhodám. Matka dieťaťa bola v decembri 2015 hospitalizovaná v NsP Bojnice na psychiatrickom oddelení, odkiaľ bola prepustená dňa 17.12.2015. Opakovane bola hospitalizovaná od 6.1.2016 do 20.1.2016, kedy bola preložená na liečbu do Psychiatrickej nemocnice vo Veľkom Záluží. Zo správy nemocnice vyplýva, že matka bola prepustená v stabilizovanom stave dňa 17.2.2016, hospitalizácia bola pre poruchu osobnosti - emočne nestabilnú s automutiláciami a suicidálnymi aktivitami. Zo správy vyplýva aj to, že pri opatere detí vyžaduje asistenciu inej osoby. Podľa oznámenia starého otca dieťaťa zo strany otca kolíznemu opatrovníkovi, ako aj z výpovedí účastníkov bolo zistené, že matka dieťaťa bola dňa 25.2.2016 opäťovne hospitalizovaná v NsP Bojnice. Po hospitalizácii spolu s malol. J. H. sa matka dňa 9.3.2016 presťahovala ku svojej matke do Dolnej Mičinej, kde žije doposiaľ. Matka je v súčasnosti poberateľkou rodičovského príspevku vo výške 203,20 eur a PnD v sume 23,52 eur. Vyživovaciu povinnosť má okrem malol. J. naďalej k malol. J. W..

Otec dieťaťa požiadal o zverenie maloletého do svojej osobnej starostlivosti s poukazom na to, že u neho má dieťa stabilnejšie prostredie, ako aj na to, že diagnóza matky dieťaťa je trvalá, nezaručuje, že matka zotrvá v prostredí, kde sa momentálne nachádza. Matka často mení domácnosti, v prípade maloletého J. došlo k zmene prostredia už 6-krát. Rovnako otec poukázal na to, že vo svojej starostlivosti má staršieho syna J. W. a v prípade zverenia dieťaťa do jeho starostlivosti by sa mohli rozvíjať súrodenecké vzťahy medzi deťmi. Pokiaľ nie je v práci, dokáže sa o deti plnohodnotne postarať, na rozdiel od matky dieťaťa, ktorá vyžaduje pri starostlivosti o dieťa dozor. Z výpovede otca, ako aj svedkyne W. bolo zistené, že

otec pracuje na turnusy, mimo bydliska býva 10 - 11 dní, ale aj 2 - 3 týždne, výnimočne mesiac. Doma sa potom zdržiava väčšinou po dobu 3 - 4 dní. Počas jeho neprítomnosti zabezpečujú starostlivosť o malol. J. jeho rodičia a rovnako by to bolo aj v prípade malol. J. H.. V roku 2015 otec dieťaťa dosahoval podľa potvrdenia zamestnávateľa priemerný čistý mesačný príjem vo výške 381,45 eur (bez uvedenia tzv. diét), za obdobie mesiacov január a február 2016 mal priemernú čistú mzdu vo výške 401,14 eur, v mesiaci január 2016 mu boli vyplatené cestovné náhrady v sume 530,- eur a v mesiaci február 2016 to bola suma 486,-eur.

Z výpovede svedkyne T. X., starej matky zo strany matky maloletého, bolo zistené, že od 9.3.2016 býva matka dieťaťa spolu s malol. J. H. u nej v rodinnom dome. Uviedla, že v tomto prostredí môžu zostať bývať natrvalo, majú tu vytvorené podmienky. S matkou dieťaťa nie je žiaden problém, je v poriadku, chodí na pravidelné kontroly k psychiatrovi, ktorý jej v súčasnosti znižuje dávkovanie liekov. Lieky jej dávkuje ona a aj dohliada na ich užívanie zo strany matky. Starostlivosť o dieťa je okrem varenia v celom rozsahu na matke dieťaťa, ktorá túto starostlivosť bez problémov zvláda. Svedkyňa uviedla, že aj do budúcnosti je ochotná dohliadať na starostlivosť matky o maloletého, ako aj na dodržiavanie jej liečby. V konaní uviedla, že ona vníma situáciu tak, že prostredie u otca dieťaťa nie je pre matku maloletého vyhovujúce, podľa jej názoru nezvládla tlak zo strany rodiny otca dieťaťa. Poukázala na to, že pokiaľ bývala matka dieťaťa v Banskej Bystrici, nebola ani raz hospitalizovaná a počas 4 mesiacov pobytu u otca dieťaťa mala 4 hospitalizácie. Svedkyňa uviedla, že matka dieťaťa je momentálne v poriadku, o dieťa sa dokáže postarať, malol. J. ku nej má vytvorený silný citový vzťah.

Svedkyňa Y. W., matka otca maloletého dieťaťa, v konaní uviedla, že s otcom dieťaťa žijú v jednom rodinnom dome, kde on obýva poschodie a ona žije na prízemí. Uviedla, že matka dieťaťa u nich bývala už viackrát počas posledných 5 rokov a podľa nej počas jej posledného pobytu mali navzájom dobrý vzťah. Uviedla, že matku dieťaťa sa snažila niektoré veci naučiť a ona ich brala ako rodičov. Podľa jej názoru diagnóza, ktorú matka dieťaťa má, nie je závažná, ale má určité prejavy. Podľa svedkyne matka dieťaťa sa o deti vie postarať, pokiaľ ide o základné veci, ale mala by byť vedená inou osobou, nedokáže riadne hospodáriť s peniazmi, má problémy s varením. Svedkyňa potvrdila, že medzi matkou a otcom dieťaťa boli hádky a aj jej bývalý manžel bol voči nej dosť priamy. Ona zistila, že k matke dieťaťa treba pristupovať trochu inak, pretože je stále dosť detská a nezrelá. Svedkyňa uviedla, že matka dieťaťa sa snažila, keď ju na niečo upozornila, ale niekedy na niečo aj zabudla. Podľa jej názoru matka dieťaťa nevyžaduje dohľad nad starostlivosťou o dieťa 24 hodín, ale občas áno. V súčasnosti je spokojná, keď vie, že matka dieťaťa je pod dohľadom svojej mamy.

Z lekárskeho správ týkajúcich sa matky malol. detí vyplýva, že jej bola stanovená diagnóza - Emočne nestabilná osobnosť, impulzívny typ, dekompenzácia v depresívnom obraze.

Zo správy kolízneho opatrovníka bolo zistené, že v domácnosti, v ktorej matka s dieťaťom v súčasnosti žijú, t.j. u starej matky zo strany matky dieťaťa, má maloletý vytvorené podmienky pre zdravý fyzický a psychický vývin. Matka maloletého zvláda starostlivosť o dieťa za účasti starých rodičov maloletého alebo prastarej matky maloletého.

Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

Podľa § 37 ods. 2 písm. b) Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení: b) určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

Po zhodnotení výsledkov vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že v súčasnosti nie je potrebné zmeniť výchovné prostredie malol. J. H.. Maloletý je na základe rozhodnutia tunajšieho súdu zverený do osobnej starostlivosti matky. Otec dieťaťa podával návrh na začatie konania v čase, keď matka dieťaťa bola opakovane hospitalizovaná na psychiatrii. V čase rozhodovania súdu však bola situácia odlišná, stav matky dieťaťa po hospitalizáciách je stabilizovaný, matka dieťaťa žije aj s maloletým v domácnosti svojej matky, kde majú vytvorené vhodné podmienky, dieťaťu sa plne venuje. Matka matky dieťaťa v konaní potvrdila, že matka starostlivosť o dieťa zvláda, s maloletým majú vytvorený silný citový vzťah. Matka absolvuje pravidelne kontroly u lekára, na riadne užívanie liekov dohliada matka matky

dieťaťa. V konaní nebolo preukázané, že by matka dieťaťa nebola schopná zabezpečovať starostlivosť o maloletého; naopak, aj z výpovede matky otca dieťaťa bolo zistené, že o dieťa sa postarať dokáže, občas však potrebuje dohľad inej osoby. Taktiež zo správy Psychiatrickej nemocnice vo Veľkom Záluží vyplynulo, že matka, vzhľadom na svoj zdravotný stav, pri opatere detí potrebuje asistenciu inej osoby, nebola však konštatovaná potreba odňatia dieťaťa z jej starostlivosti. Na druhej strane otcovi dieťaťa výkon jeho povolania neumožňuje nepretržitú starostlivosť o maloletého J. H., keďže mimo bydliska sa zdržiava 10 až 14 dní, prípadne 3 týždne, výnimočne až mesiac, doma býva len po dobu 3 - 4 dní. Za tohto stavu u neho nemožno hovoriť o riadnom výkone osobnej starostlivosti o maloleté dieťa, keď túto starostlivosť by prakticky museli vykonávať starí rodičia dieťaťa zo strany otca.

Po zhodnotení všetkých zistených skutočností preto súd považuje za vhodnejšie, aby maloletý bol v osobnej starostlivosti matky, ktorá je schopná sa o dieťa postarať, o maloletého sa aj celodenne stará, k dieťaťu má vytvorený silný citový vzťah a na výkon jej starostlivosti dozerá stará matka (prípadne prastará matka) maloletého zo strany matky dieťaťa. Súd tiež poukazuje na to, že od 9.3.2016 doposiaľ, t.j. po dobu, odkedy matka s maloletým žije u svojej matky, otec dieťaťa ani raz nebol malol. J. H. navštíviť, čo v konaní odôvodnil časovými dôvodmi. Záujem o stretnutie s dieťaťom prejavili iba rodičia otca maloletého.

Súd preto vo veci rozhodol tak, že návrh otca na zverenie malol. J. H. do jeho osobnej starostlivosti ako nedôvodný zamietol.

Zároveň však považoval, vzhľadom na problémy matky v predchádzajúcom období a potrebu dozoru pri starostlivosti o dieťa, za potrebné určiť nad výchovou maloletého dohľad podľa § 37 ods. 2 písm. b) Zákona o rodine, ktorý bude vykonávaný za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí. V prípade, že by v rámci výkonu výchovného opatrenia boli zistené nedostatky v starostlivosti o malol. dieťa, môže dôjsť k prehodnoteniu vhodnosti výchovného prostredia maloletého.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Trenčíne prostredníctvom tunajšieho súdu v dvoch vyhotoveniach. Odvolanie musí obsahovať označenie účastníkov konania, voči ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, v čom odvolateľ vidí nesprávnosť rozhodnutia alebo postupu súdu, čoho sa odvolaním domáha, musí byť podpísané a datované. Odvolanie možno zdôvodniť len skutočnosťami uvedenými v § 205 ods. 2 O.s.p..